

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 6/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť R. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom Mgr. I. S., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6 T 68/2008 z 18. júla 2008 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 3 To 54/2008 zo 14. októbra 2008, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 44/2012 z 31. júla 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. H. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. októbra 2012 doručené podanie R. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. I. S., B., označené ako „*Sťažnosť pre porušenie zákona v rozsudkoch OS Nitra, č. k. 6T 68/2008 z 18. 7. 2008, KS Nitra, č. k. 3To 54/2008 z 14. 10. 2008, NS, č. k. 2Tdo 44/2012 z 31. 12. 2012*“.

Ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval podanie sťažovateľa ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 68/2008 z 18. júla 2008 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 54/2008 zo 14. októbra 2008 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 44/2012 z 31. júla 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie sa dá vyvodiť, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného z pokusu obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 14 ods. 1 k § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a v tejto súvislosti mu bol okrem iného uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 6 mesiacov. Odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 T 68/2008 z 18. júla 2008 krajský súd napadnutým uznesením zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým uvádza:

„Domáhame sa zrušenia rozhodnutia Okresného súdu Nitra, č. k. 6 T 68/2008 z 18. 7. 2008, ako aj uznesenia Krajského súdu v Nitre, č. k. 3 To 54/2008 z 14. 10. 2008 z dôvodu porušenia zákona v neprospech ods. R. H. z nasledovných dôvodov:

Dňa 23. 5. 2012 som ako splnomocnený právny zástupca ods. R. H. podal cestou OS Nitra dovolanie na NS SR proti rozhodnutiu OS Nitra, č. k. 6 T 68/2008 v spojení s uznesením KS Nitra, č. k. 3 To 54/2008, ktorého kópiu zakladám spolu s touto sťažnosťou, a zároveň v zmysle § 64 Tr. por. som požiadal o navrátenie lehoty z dôvodu, že ods. R. H. udelil plnú moc na podanie dovolania advokátovi JUDr. Z. A. dňa 3. 12. 2008, ktorý však nestihol podať dovolanie v zákonom stanovenej lehote, keďže mal dlhodobé zdravotné problémy a na konci zákonom stanovenej 3 ročnej lehoty zomrel. Pokiaľ sa ods. R. H. podarilo zmeniť advokáta a pokiaľ získal spisový materiál a podklady týkajúce sa trestného

spisu od dnes už nebohého JUDr. Z. A. uplynulo 6 mesiacov. Následne v dovolaní z vyššie uvedených dôvodov advokát požiadal o navrátenie lehoty, ale Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí pod č. k. 2 Tdo 44/2012 z 31. 7. 2012 dovolanie odmietol bez preskúmania veci ako oneskorene podané.

Mám za to, že môj klient ods. R. H. nemôže za to, že jeho predchádzajúci obhajca JUDr. Z. A. zomrel, a že v zákonom stanovenej lehote nepodal dovolanie zo zdravotných dôvodov napriek tomu, že ods. R. H. tvrdil, že podané bolo!

Splnomocnený obhajca spoločne s ods. R. H. sa týmto domáhame, aby Ústavný súd SR prijal túto sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech ods. R. H. a to z dôvodu, že rozsudok OS Nitra, č. k. 6 T 68/2008 v spojení s uznesením KS v Nitre, č. k. 3 To 54/2008 sú nezákonné z týchto dôvodov:

Pri ukladaní a určovaní spodnej hranice trestnej sadzby str. 10 rozsudku OS Nitra č. k. 6 T 68/2008 bolo použité nezákonné ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. a ods. H. zvýšili spodnú hranicu trestnej sadzby pri prevahe priťažujúcich okolností o ½ odvolávajúc sa na rozsudok Okresného súdu Bratislava I 1 T 38/99, pričom odsúdený R. H. sa pred rozsudkom OS Nitra nedopustil zločinu a ani nebol za takýto skutok odsúdený. Ani jeden zo skutkov, za ktoré bol ods. R. H. v rozsudku OS BA I odsúdený nemajú znaky zločinu, keďže v tom čase ešte boli len trestné činy, ale obidva sú len prečiny. Vychádzajúc z rozsudku OS BA I č. k. 1 T 38/99 sa jednalo o trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. kde trestná sadzba v čase spáchania skutku a odsúdenia bola 0-2 roky a trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, 4 Tr. zák., kde trestná sadzba v čase spáchania skutku a odsúdenia bola 1-5 rokov čo znamená, že ani jeden tento trestný čin nemožno klasifikovať ako zločin, nakoľko horná hranica nepresiahla 5 rokov. Ak Okresný súd Nitra chcel aplikovať ustanovenie § 38 Tr. zák. nemal použiť odsek 5, ale odsek 4 vyššie spomenutého ustanovenia zákona.

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že boli splnené všetky podmienky na písomné podanie tejto sťažnosti na Ústavný súd SR a navrhujeme Ústavnému súdu SR, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona a zrušil rozsudok OS Nitra, č. k. 6 T 68/2008 v spojení s uznesením KS v Nitre, č. k. 3 To 54/2008 a odsúdeného R. H. prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a prikázal OS Nitra, aby vo veci znova konal a rozhodol a napravil chyby, ktorých sa vo svojom rozsudku dopustil.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje „*Ústavnému súdu SR, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona a zrušil rozsudok OS Nitra č. k. 6 T 68/2008 v spojení s uznesením KS v Nitre č. k. 3 To 54/2008 a odsúdeného R. H. prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a prikázal OS Nitra, aby vo veci znovu konal a rozhodol a napravil chyby, ktorých sa vo svojom rozsudku dopustil.*“.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, je nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Sťažnosť podľa

čl. 127 ods. 1 ústavy musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti vyplývajúce z § 50 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

V zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí priložiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým sa porušilo základné právo alebo sloboda, ak to pripúšťa povaha tohto iného zásahu.

Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže

- a) prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov,
- b) vrátiť vec na ďalšie konanie,
- c) zakázať pokračovanie v porušovaní základného práva alebo slobody, alebo
- d) prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil, obnovil stav pred porušením základného práva alebo slobody.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení zákona o ústavnom súde ústavný súd po preskúmaní podania (sťažnosti) zistil, že v predložennom znení

- a) neobsahuje kvalifikovaný návrh na rozhodnutie (petit), ktorý by zodpovedal požiadavkám vyplývajúcim z § 56 zákona o ústavnom súde,
- b) nie je vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu vôbec odôvodnené, pričom vo vzťahu k namietanému rozsudku okresného súdu a namietanému uzneseniu krajského súdu je jeho odôvodnenie len marginálne (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde),
- c) sťažovateľ v ňom nenavrhuje žiadne dôkazy (§ 20 ods. 12 zákona o ústavnom súde),
- d) nie sú k nemu priložené kópie právoplatných rozhodnutí, ktorými mali byť porušené základné práva alebo slobody sťažovateľa (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na zistené nedostatky ústavný súd konštatuje, že účelom povinného zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom advokátom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) je zabezpečiť, aby ústavnému súdu boli predkladané kvalifikované návrhy na začatie konania. V danom prípade je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pričom jeho podanie (sťažnosť) napriek tomu neobsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších

predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Ústavný súd v tejto súvislosti v nadväznosti na svoju doterajšiu judikatúru (napr. IV. ÚS 409/04) zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2013